

કલકામિક

Regd. No. MH/MR/South-114/2009-11

દોટ લાખ મૂર્તિનાં ઘડવૈયા

આંખે પાટા બાંધીને ગણેશમૂર્તિનું સર્જન કરનાર રમા શાહના નામથી હવે મુંબઈગરા ખાસ્સા પરિચિત છે. ૨૦૧૦ સુધીમાં ગણપતિની સવાલાખ મૂર્તિઓ બનાવ્યા પછી આ વર્ષે બીજી રૂપ ૨૫,૦૦૦ મૂર્તિઓ બનાવીને તેમણે નવો રેકોર્ડ સર્જ્યો છે. આ વર્ષે તેમને 'ઈન્ડિયા બુક ઓફ રેકોર્ડ્સ' માં પણ સ્થાન મળ્યું છે.

‘‘મૂર્તિ બનાવવા માટે શાંખ, કટિંગ કરેલા માર્બલના સ્ટોન, મુર્ખગેટ નામનો નેચરલ પથ્થર, વેસ્ટેજ વૂડનું કટિંગ જેવી ચીજોનો હું ઉપયોગ કરું છું. મને વૃક્ષ નીચે બેઠેલા, ગાય પાસે ઊભેલા ગણપતિ બનાવવાનું ખૂબ મન થાય છે, પરંતુ આવી મૂર્તિ આખા દિવસ દરમિયાન એક જ બને છે અને આ વર્ષે માટે દોટ લાખ મૂર્તિઓ બનાવવી જ હતી માટે આવી મૂર્તિઓ બનાવવાનું ઠાણ્યું હતું.’’ કહે છે રમા શાહ.

તેઓ મૂર્તિઓમાં વપરાયેલા મટિરિયલના જ પૈસા લે છે, મૂર્તિ બનાવવાના નહીં, ભક્તો પોતાની ઈચ્છા અને શ્રદ્ધા મુજબ રૂપિયા મૂકી જાય છે. એક નાની મૂર્તિ બનાવવા માટે ૨૫ રૂપિયાનો ખર્ચ આવે છે અને આ ભંડોળમાં આવેલા પૈસાનો ઉપયોગ તેઓ ફક્ત મૂર્તિઓ બનાવવા જ કરે છે. મૂર્તિ બનાવતી વખતે તેઓ ભગવાનની પ્રાર્થના અને શ્લોક બોલે છે. ૨૦૦૦ ની સાલથી આ મૂર્તિઓ કોઈ પણ બીજા વગર હાથથી બનાવે છે અને ગણપતિજીની આ મૂર્તિ અનખેડેબલ અને વોશેબલ હોય છે.

તેઓ ઉમેરે છે કે તેમના ગણપતિ લઈ જનારાનાં બંધાં જ કાર્યો પૂરા થાય છે એ જાણીને મને વધારે ખુશી થાય! નારીરત્ન એવોર્ડથી સન્માનિત રમા શાહ ખરેખર જ ગણેશજીને સમર્પિત છે અને એ શ્રદ્ધા જ તેમને વધુને વધુ મૂર્તિ બનાવવા પ્રેરે છે.

ક્લાસિક 30s

રેડ કાર્પેટ ઉપર ઐશ્વર્યાને જુઓ કે કોઈ પ્રિમિયરમાં કેટરીનાને સૈથી પાડીને દરિયાની લહેરવાળી હેસ્ટાઈલમાં જોવા મળે. જ્વેલરી બુટીકમાં આવેલી દીપિકા પદુકોણ ને ફેશન સ્ટાઈલ અને સેલિબ્રિટીનાં દિલ્હીમાં ચોખવાલે કોઈક ફેશનમાં નેહા ધૂપિયા કપાળથી ઉપર વાળમાં જાણે કુગ્ગો લીધો હોય એટલા પફવાળી સ્ટાઈલ સાથે જોવા મળી જાય ત્યારે યાદ આવી જાય ૧૯૪૦ થી ૧૯૫૦નો સમય. લીઝ ટેલર, દેવિકા રાણી, નસીમ બાનો, કવીન એલિઝાબેથ કે ગાયબ્રીટ્ટી દેરેકની હેસ્ટાઈલ આવી દરિયાની લહેરો જેવી ને પફવાળી જોવા મળતી. સ્ટાઈલ, કટ અને ટ્રેન્ડ સાથે 'હેરલુક' બદલાવો ને રજૂ થતો રહે છે, અનુકરણ કરનારને માટે તો કલ્ટ સ્ટારની સ્ટાઈલ અપનાવવાની સરળ ઈચ્છા એ આકર્ષણ હોય છે. ભૂતકાળમાં આપણા દાદી, નાની આવા અલગ માથા ઓળવામાં ને રજૂ કરવામાં માહર હતા એ હકીકતથી આપણે અજાણ જ રહીએ છીએ. સરોજિની નાયડુ ને કલ્ટરના એ સમયે સામાન્યતઃ આવા વેવ જેને એ સમયમાં ગુજરાતીમાં બાજરી પાડીને 'કુગ્ગો લઈને' ને કે દાંતિયાને થોડા થોડા અંતરે ઊંધી સાઈડથી દબાવીને લહેર બનાવીને લેવાવા ટાળને તેલ નાખીને રજૂ કરવામાં જેટપુર નગરશેઠના પુત્રવધૂ માહેર તો ગણાતાં જ સાથે અલગ અલગ અંબોડાએ ને ચોટલાંગોની સ્ટાઈલ લેવામાં પણ પાવરદાં હતાં.

બસ ફરીને આજ સ્ટાઈલ ને સમાવ્યત્થી રેડ કાર્પેટ સુધી રજૂ કરવામાં આવી રહી છે.

(૧) વેવી સ્ટાઈલમાં વાળને મુલાયમ ચમકતી લહેર જેવી સ્ટાઈલમાં એટલે કે ખુલ્લા રાખીને જ તો, રજૂ કરીને પાછા સ્ટાઈલવેર સાથે નહીં, પણ પાશ્ચાત્ય ટબના લોન્ગ ડ્રેસીસ, લોન્ગ ગાઉન્સ, સાડી, શોર્ટ લેસી ડ્રેસ કે ફલેરી વેસ્ટર્ન ડ્રેસ સાથે રજૂ કરાય તો શ્રેષ્ઠ લૂક આપે છે. અહીં ઉમરનો તફાવત જરૂરી નથી. ફક્ત એવી કોર્ટણ સ્ટાઈલ સારી જ લાગે, પણ જો તને તમારે માટે ચોગ્યતાનું બિરુદ મળેલું હોય!! (૨) બેક કોમ્બિંગ અર્થાત વાળના અમુક પાઈને સીધા ઓળીને અંદરની સાઈડ ચોગ્ય રીતે વધુ ને વધુ ગૂંચ (બેક કોમ્બિંગ) પાડવામાં આવે છે અને બહારની સાઈડ ફરીથી સરળ ઓળીને પીલ મારતી વખતે જરાક ટવીસ્ટ અપાય છે. આમ બેક કોમ્બિંગ કરવા વાળ ફ્રન્ટથી અને બંને સાઈડ વેગથી લઈ શકાય છે. ફૂધા કપૂર, બેનજીર ભુટ્ટો, સાયરાબાનુને યાદ કરી શકાય. આ બેક કોમ્બિંગ જેમની સિલ્હી અને પાતળા વાળ હોય તેમણે ટાળવું, વાળ ટૂંકો. જેમની હાઈટ ઓછી હોય તેમણે ફ્રન્ટ સાથે બેક કોમ્બિંગ પસંદ કરવું. બેક કોમ્બિંગમાં સૌથી અગત્યના ફીચર્સ હોય છે. એ પ્રમાણે જ બેક કોમ્બિંગ સેન્ટર કે સાઈડ અને ઓર્થુ કે વધુ એમ લઈ શકાય છે! એ સાથે ટાઈડ હોલ્ડ કરી શકે તેવી હેપ્રીન્સ જરૂરી હોય છે. ઓપન હેરમાં, પોની ટેઈલ કે હાફ પોની ટેઈલમાં આ બેક કોમ્બિંગ લઈ શકાય છે એવી જ રીતે કોર્ટણ હેર સ્ટાઈલમાં આ બેક કોમ્બિંગ પાર્ટ સામેલ કરી શકાય છે. ★ સમયની સાથે બદલાતા ક્લાસી લૂકને અપનાવવા વ્યક્તિગત સંપૂર્ણતા ચેક કરવી જરૂરી બને છે. અર્થાત ક્યા સ્ટાઈલ વેર સાથે આ સ્ટાઈલ સંયોજે છે. તમારી હાઈટ અને ચહેરા સાથે તેનું સંયોજન સુંદર પ્રતિબિંબ આપે છે! ★ દિવસના સમયે બેક કોમ્બિંગ ફક્ત બ્રાઈડ કે ટેડિંગવલ તૈયાર કરવામાં કરી શકાય, અન્યથા અન્ય ડ્રેસ અને પાર્ટી વેર સાથે સાંજે જ લઈ શકાય. ★ બેક કોમ્બિંગ કે વેવ, જ પાણ લેવું હોય તેમાં ફક્ત સંપૂર્ણ તો ત્યારે જ રજૂ કરી શકાય, જ્યારે તમે તે લેવામાં કે બીજા પાસે કરાવો કે પછી ચોક્કસ નીટ વર્ક કરી શકો!!! ★ બેક કોમ્બિંગ ખોલવા માટે મોટા દાંતાવાળો કાંસકો જરૂરી હોય છે. ગૂંચ કાઢવા પછી, સ્ત્રે હોય તો હેર વોશ કરવો જરૂરી અન્યથા ઓઈલ મસાજ ચાલી જાય. ★ બેક કોમ્બિંગ વખતે સ્ત્રે વાપરવું હોય તો તે સારી બ્રાન્ડનું વાપરવું જરૂરી હોય છે.

નોકર મહા રાણી

કાફેટેરિયા
મીઝન દીક્ષિત

સાવ વર્ષની સીતાને બરાબર યાદ છે દિલ્હીના પરમાં નાનકડા ઘરમાં રહેતી. મા ઘરનું કામ પતાવી ચાર-પાંચ ઘરનું કામ કરતી. કચકચ સાંભળતી મહિલાને અંતે હાથમાં આવતી કમાણી રૂ. ૧૦૦. આજે સીતા દિલ્હીમાં રહે છે. માલિકાનો એક શુદ્ધ સાંભળતી નથી ને મહિલાને અંતે ખાસ્સા રૂ. ૨૦૦૦ કમાઈ લે છે.

આ નાનકડી વાત મહાનગરોમાં પડતી ઘરકામવાળીઓની ખોટ સૂચવે છે. નાના હતા ત્યારનું બાઈઓનું ચિત્ર. જે કહીએ તે કામ કરી નાખે. રૂપયાપ વર્તે, જૂની સાડી આપીએ તો સ્વીકારી લે ને વળી આભાર પણ માને. એ હવે શરતો કરી કામ કરતી, બીજા ફાયદાઓ, નાસ્તો, બહાર ફરવા જવાની શરત, દરેક કામના બુદ્ધા પૈસા માગતી થઈ ગઈ છે. આજની બાઈઓ થોડી શિક્ષિત છે, સમજુ પણ ખરી. હક્ક મુજબ અમુક તહેવારે સાડી માગતી, ચોક્કસ પગાર માગતી, શેઠાણીઓથી દબાવી, ગભરાતી બાઈ રહી નથી. સાપ્તાહિક રજા રૂઆબ અને હક્કથી માગે છે. પોતાના અધિકારોથી માહિતગાર અધિકારની રૂએ માગે છે. આજની નોકરી કરતી સ્ત્રીની ગરબ એ સમજી ગઈ છે. ‘ગણપતિ મઠી ગામ જાણાર’ પહેલેથી જ કહી દે છે. રજા લેવા રોકાતી નથી. માગી જ લે છે. એમાં એને શરમ નથી લાગતી.

માર્કેટિંગ એક્ઝિક્યુટીવ તરીકે કામ કરતી માલાને સાંભળીએ. બે વર્ષ પર પરણીને મુંબઈ આવી છે. ‘બાઈ શોધતાં નાકે દમ આવી ગયો. શરૂઆતમાં બે-ત્રણ આવી ગઈ. એકે મને કહ્યું કે એને ટીવી જોવા આખી બપોર જોઈએ. એ દરમિયાન કોઈ કામ નહીં કરવેનું. બીજી ગાતી જ રહેતી એ મારા પાઉંડર ક્રીમનો પણ ઉપયોગ કરતી. આખો દિવસ સજવામાં જ બતો. વારે વારે આરસીમાં જોઈ છેડો આમ ખોસે તેમ ખોસે. ત્રીજી વળી બે કલાક એના પ્રેમીને મળવા જતી. દરેક સાંજે જાય, ત્યારે તમે એને ના કહી ન શકો.

આજે ત્રણ વર્ષે આખો દિવસની નહીં, પણ સવારથી સાંજ સુધીની મળી ગઈ છે. કામ ચાલે છે. ફક્ત સારી બાઈ મેળવવાની માયાફોડ નહીં, એને ખુશ રાખી ટકાવી રાખવી, એ બીજું જંજાળ છે. નમિતાનો અનુભવ રસિક છે. એને ૪૦ વર્ષની સારું કામ કરતી બાઈ મળી. છોકરાની પણ સંભાળ રાખતી. પોતે ટીવીમાં ન્યૂઝ ચેનલ પર કામ કરતી હોવાથી આવવા-જવામાં અનિચમિતતા રહેતી પણ એક વિચિત્ર ટેવ, અઠવાડિયે એકવાર એણે દારૂ પીવા જોઈએ. ગરજના માર્યા એ પણ ચલાવી લેવું પડતું. એને જ્યારે રજા મળે ત્યારે અઠવાડિયામાં એકવાર એનો શોખ પૂરો કરતી. વધુ ને વધુ સ્ત્રીઓ મોટા પગારની નોકરી ઘણા કલાકો માટે કરતી થઈ ને તેથી આચા, રસોઈચણની જરૂર પડવા માંડી. તાજેતરમાં દિલ્હીમાં આ વિષય પર સર્વેક્ષણ થયું. તેમાં ચૌકાવનારી વાતોનો સમાવેશ થયો છે. પહેલાં ૧૧ ટકા ગૃહિણીઓ ઘરનું કામ કરતી, આજે એ ઘટીને ૭૧ ટકા છે. આ આંકડો ૨૦૧૦નો છે એટલે વર્ષભરમાં આંકમાં વધુ વધ્યો હશે. છેલ્લા દસકામાં નોકરી કરતી સ્ત્રીઓની આવક બેવડી થઈ ગઈ છે. આને કારણે સ્ત્રી બહાર કામ કરવા લલચાય છે. ને બાઈઓની માગ વધી છે.

વર કે સાસુની સાથે આધુનિક સ્ત્રી બાંધછોડ કરતી નથી, પણ બાઈને ખુશ કરવા એને ગમે તે કરવા તૈયારી બતાડે છે. કારણ સીધું છે. પતિ રિસાય તોયે ઘરે આવી જ જવાનો. બાઈ કામ છોડી ચાલતી પકડે, તો? દાખલા તરીકે અમારી ઓફિસની અચોરા ક્યારેક સિનેમા, તો ક્યારેક મોલમાં ખરીદી માટે બાઈને લઈ જાય છે. ને મંદા તો દાળમાં મીઠું વધારે પડતું હોય, તોયે કહેતા અચકાય છે. ક્યારેક વધારે પડતું પાણી ચોખામાં હોય કે ક્યારેક કાચો ભાત હોય, ક્યારે ગુસ્સો ચડ્યો હોય, તોયે રૂપચાપ ખાઈ લે, દીરેથી પછી સમજાવવામાં આવે. ગામમાં નોકરો માટેની એજન્ટની જાહેરખબરો જોઈ સહેજે ખ્યાલ આવી જ જાય છે. મોટા ભાગના લાભ લેનારાઓનો અનુભવ છે કે એની વ્યવસ્થા બરાબર નથી હોતી અને પૈસા પણ ઘણા માગે છે. દિવસના ૨૦૦ રૂપિયા આપવાના હોય છે ને એજન્ટની દલાલી જુદી. થોડા વખતમાં જ આ બાઈઓ ચાલતી થાય છે. આ બાઈઓ ક્યાં તો બેજવાબદાર

કે અપ્રમાણિક હોય છે. નિયમિત નથી આવતી અને એના નબરા સમાવતા નાકે દમ આવી જાય છે. એક શાળાની આચાર્યાનો અનુભવ છે કે બાઈ અમુક કંપનીનો નહાવાનો સાબુ કે માથાનું તેલ માંગતી, દાંત ઘસવાની ટૂથપેસ્ટ પણ. આ બધું જવદી ખવાસ થઈ જાય ને તરત જ નવું લાવવાનો હુકમ.

પુનિતાનો અનુભવ જાણીએ. એજન્ટીએ દલાલીના રોકડા રૂ. ૧૫૦૦૦ લઈ લીધા, પણ બાઈ આવી જ નહીં. ફોન નંબર ને સરનામું ખોટું નીકળ્યું. ટૂંકમાં આજની નોકરી કરતી ગૃહિણીને નોકર વગર ચાલવાનું નહીં ને બાઈઓ એનો ફાયદો ઉઠાવે છે. ઘરમાં રહી આખો દિવસ ટીવી કે ફોન કર્યા જ કરે ને બિલ વધારે. પોતાના ચાર મિત્રોને બોલાવી ચા-નાસ્તો કર્યા જ કરે. છતાં, પણ આ બધાને અંતે તમે આવો ત્યારે સાફ સુયરું ઘર હોય ને તમારું ચા-નાસ્તાથી સ્વાગત કરે, તો તમે નસીબદાર.

આ તો ચોર નહીં એવી બાઈઓની વાત કરી. ઘરમાં હાથ મારી જાય કે દૂધ-મલાઈ ખાઈ જાય એવી તકલીફ થાય, તે અલગ રીતે સહન કરવાની હવે સંગઠનો પેન્શન માગવા સુધી પહોંચી ગયા છે ને અનેક ખાડા કરવી-ચોરી કરતી બાઈઓની વાત નથી કરતા. થાય છે કે જો સ્ત્રીઓ આગળ વધે એ દિશામાં કાર્ય કરવા સ્ત્રી સંસ્થાઓ માગતી હોય તો તેઓએ તાકીદે આ પ્રશ્ન હાથ ધરવો જોઈએ. બપોરે ઘરના જેવું ભોજન ને બાળ ઉછેરમાં મદદ કરે તો એક કાંકરે બે પક્ષી મરે. નીચલા ઘરની સ્ત્રીઓને આવક થાય ને કામ મળે. વધુ ભણેલી સ્ત્રીઓને હાથ થાય, પણ એ સુભગ દિવસ ક્યારે આવશે? (સંબંધ)

સજાવટ નવિની મહેન્દ્ર હોમ સ્ટાઈલ ફન્ડા

જરૂરિયાત અને સજાવટ માટે ઘરના લિવિંગ રૂમમાં ફર્નિચર એવું ને એવું વર્ષો સુધી જાળવાઈ રહે અને ક્યારેક એવી રીતે વપરાયું હોય કે જાણે તેમાં જાન જ ન હોય, ઝાંખુ, જૂનું, બિસ્માર. ફર્નિચરમાં વપરાયેલાં લાકડાંની દરેકની જરૂરિયાત અને સંભાળ અલગ અલગ હોય છે. પ્લાયવુડ, સાગ કે મહોગની. કોઈકની સંભાળ વિશેષ તો કોઈકની સામાન્ય. વપરાશનો ગ્રાફ કેટલો ને કેવો રહેશે એ પ્રમાણે ફર્નિચરની પસંદગી કરવી જોઈએ. સાથે સાથે ઘરમાંના સભ્યોએ તેની વાપરવાની અને ખસેડવાની રીતમાં પરિવર્તન લાવવું જરૂરી હોય છે. (૧) જૂનાં થયેલાં મોબાઈની જોડી ફર્નિચર સાફ કરવામાં લેવા સાથે તેને પોલીશમાં બોળીને પોલીશ લગાવીને પછી તેનાં જ વડે સાફ કરવામાં ખાસ વાપરી શકાય છે. (૨) ચાનાં ફૂગાનું પાણી લાકડાંનાં ફર્નિચર માટે શ્રેષ્ઠ છે. ચાનાં પાણીમાં બોળેલાં કપડાંથી લૂછ્યા બાદ બીના કપડાંથી ફરીને લૂછવું. (૩) ઝાંખું થયેલું ફર્નિચર ચમકાવવા માટે સરખા ભાગે વિનેગર, સિંગલેવ, અને ટર્બન્ટાઈન મિક્સ કરીને આ સોલ્યુશન ખૂબ હલાવવું. પાતળાં મુલાયમ કપડાંથી લગાવવું. (૪) લેમન ઓઈલ અને ટર્બન્ટાઈન બન્ને સરખા ભાગે મિક્સ કરીને ઉપર લગાવવું, વધારાનું તેલ બીના કપડાંથી લૂછી નાખવું. ત્યાર પછી ઉત્તરમાં કપડાંથી ઘસીને પોલીશ કરવું. * મેહોગની ફર્નિચરની કાળજી સરળ અને સાદી જ છે. લીનસીડ ઓઈલને ઉકાળી તે સાવ ઠંડુ થાય કે તેમાં થોડું વિનેગર મિક્સ કરી આ સોલ્યુશન બંધે ઘસીને લગાવવું, વધારાનું તેલ બીના કપડાંથી લૂછી લેવું અને પછી સૂકાં કપડાંથી ઘસીને પોલીશ કરવું. અન્યથા લેમન ઓઈલ વડે સાફ કરી સૂકાં કપડે લૂછવું. * કેરોસીનથી એડહેસીવ ટેપનાં ડાઘ જઈ શકે છે.

ઓઈલથી સાફ કરી લેવું. * મુલાયમ, ચમકતી ફર્નિચરની સપાટી ઉપર રૂટીનમાં અનેકવખત પાણીનાં ગલાસ, ગરમ પ્લેટ્સ, પરફ્યુમ કે આલ્કોહલથી સૈફ્ટ છાપ પડી જાય છે, જે કાઢવી અઘરી હોય છે. છાપ પડી હોય ત્યાં થોડું મીઠું ભભરાવવું અને પછી શાકનાં બાફેલાં પાણીમાં કપડું બોળીને નીચવી ને તેનાથી ઘસવું. * મેહોગની લાકડા ઉપર જો આવી છાપ પડે તો તેને કાઢવી બહુ અઘરી હોય છે. આવું થાય ત્યારે એ જગ્યાએ પેટ્રોલિયમ જેલીનું ઘટ્ટ સ્ટર લગાવી બરાબર ફેલાવી હાથ લગાવ્યા વગર ઠટ કલાક રહેવા દેવું સરળ છે, અને પછી બીના કપડાંથી લૂછી લેવું. ફર્નિચર મોંઘું ને સ્ટાઈલીશ લઈ સજાવી દેવું સરળ છે, પણ તેને જાળવીને વાપરવું અને નવા જેવું જ લાંબો સમય રાખવું બારે કુનેહ માગી લે છે. ફર્નિચર સ્થિતિ પરથી ઘરના લોકો રીતભાત અને માનસિકતા છતી થાય છે.